

عنوان مقاله:

سازوکارهای مفهومی دخیل در خوانش های گوناگون شعر از منظر شعر شناسی شناختی: مورد کامران رسول زاده

محل انتشار:

دوفصلنامه زبان شناسی و گویش های خراسان، دوره 9، شماره 17 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسندگان:

حدایق رضایی - دانشگاه اصفهان

عادل رفیعی - دانشگاه اصفهان

مجتبی پردل - دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

هدف از پژوهش حاضر آن است تا با استفاده از نظریه هم‌آمیزی مفهومی، فرایند معنی‌سازی را در یکی از اشعار کامران رسول‌زاده مورد بررسی قرار دهد، و از این رهگذر، به تجزیه و تحلیل امکاناتی می‌پردازد که این چارچوب در باب چگونگی فرایند خوانش و تفسیر و محدودیت‌های حاکم بر آن در شعر در اختیار منتقدان قرار می‌دهد. تحلیل شعر برگزیده در چارچوب نظریه هم‌آمیزی مفهومی به‌عنوان نظریه‌ای در باب شرایط و چگونگی فرایند خوانش، با مکانیسم‌هایی چون انتقالی طرح‌واره‌ای، فرافکنی‌گزینشی، برقراری پیوندهای حیاتی و فشرده‌سازی آن‌ها، در کنار بهره‌گیری از چند مفهوم در نظریه حوزه‌های مفهومی لانگاکر مانند رخ‌نمایی، نشان می‌دهد که مخاطب چگونه و بر پایه چه عملکردها و فرایندهایی شناختی به خوانش‌های مختلفی از متنی یکسان دست می‌یابد. در این میان، مخاطب ممکن است با انجام یا عدم انجام عملکردی در طول فرایند بازسازی (مثلاً فشرده‌سازی پیوندهای حیاتی یا فرافکنی‌گزینشی ساختارهای مفهومی متفاوت) شبکه‌های ادغامی به خوانشی متفاوت از متن برسد. در نتیجه، از یک منظر، به این نظریه می‌توان در حکم روایتی شناختی از نظریه خوانش پساساخت‌گرایانه دریدا نگریست که برای مفهوم نسبییت در خوانش توصیف و تبیینی مبتنی بر یافته‌های تجربی زبان‌شناسی شناختی فراهم می‌آورد. از طرف دیگر، پژوهش حاضر آشکار می‌کند که متون شعری بررسی‌شده واجد ابهام، چندمعنایی و امکان خوانش‌های مختلف هستند، و از آن‌جا که این ویژگی‌ها، جزو ویژگی‌های متنی شعری هستند، شعر مزبور یکی از معیارهای مهم شعریت را احراز می‌کند.

کلمات کلیدی:

شعرشناسی شناختی، هم‌آمیزی مفهومی، خوانش، ابهام، شعر سپید

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1148486>

